

יולי 16

דיווח מוועדת הרווחה העבודה והבריאות של הכנסת

ביום שני ה-4/7, התקיים דיון בוועדת הרווחה העבודה והבריאות של הכנסת, בנושא קשירות ובידודים במחלקות פסיכיאטריות סגורות בבתי חולים. הדיון נקבע בבהילות, לאחר סדרת תחקירים בתקשורת על תופעות אלו. בין המקרים היה סיפורו של בחור הנמצא זמן ממושך מאוד בחדר בידוד, למרות מחאות משפחתו וכן מקרה של בחורה שהייתה קשורה למשך 24 ימים ועניינה הגיע לדיון בבית המשפט שהורה על שחרורה בניגוד לעמדת משרד הבריאות. (...) למרות שמדובר במקרים קיצוניים, ברור היה כי מקרים אלו משקפים מציאות שגם אם לא תמיד מגיעה לקיצוניות זו, הרי שעדיין אינה תקינה, מקוממת ולא תמיד עומדת בקנה אחד עם טובת החולים או זכויותיהם). עקב אירועים אלו הוקמה במשרד הבריאות וועדה שתפקידה לבחון מחדש את מדיניות הקשירות במחלקות הסגורות. יום לפני הדיון ערכו חברי הוועדה ביקור בבית החולים "שער מנשה" על מנת להתרשם בעצמם, ולבקשת חברי הוועדה זומן הדיון הדחוף. הדיון היה סוער ורב משתתפים. את הדיון פתח מנכ"ל משרד הבריאות, המודע לביקורת על משרדו. לצד ההבנה כי דרושה בחינה מחדש של הנושא ומציאת פתרונות אחרים, הדגיש המנכ"ל כי יש להישמר מ"ציד מכשפות" נגד הצוותים המטפלים, העומדים גם הם לעתים רבות בסיטואציות בלתי אפשריות ומאתגרות מאוד, מול ביטויים סוערים מאוד של מצבים נפשיים קשים אצל המטופלים במחלקות. בדיון דיברו בצורה נוגעת ללב נציגי משפחות של המטופלים במחלקות. הם תיארו את חוסר האונים ואת הבדידות הרבה בה שרויים קרוביהם ואת הקשיים מצד המערכת בהם הם נתקלים בביקורים או בניסיונות לעזור ליקיריהם. אחותה של הבחורה שנקשרה ל-24 יום סיפרה כי למרות התעקשות הצוות הרפואי על נחיצותה של המשך קשירתה, היא שוחרר בהוראת בית המשפט למחלקה פתוחה למחרת, ולמרבה הפלא לא נצפו כל בעיות. דיברה גם מתמודדת, אשר פירטה את חוויותיה הטראומטיות מקשירה שרירותית שחוותה באשפוז בנעוריה, אשר נראה היה כי נעשה מסיבות משמעותיות ולא טיפוליות. בדיון הונח לפני המשתתפים דוח מקיף ומאיר עיניים של ארגון "בזכות" המתאר נתונים מדאיגים על עלייה במספר אירועי הקשירות בארץ לעומת מדינות מפותחות אחרות, ובמספר גבוה של מקרים בהם קשירות אלו נעשות ללא הצדקה "רפואית" כמו גם פיקוח לא מספק על התופעה. כמו כן הדוח מתאר כי במספר ארצות מפותחות הצליחו להגיע להפחתה משמעותית מאוד של שימוש בקשירות על ידי אימון הצוותים בשיטות מילוליות למניעת הסלמה, על ידי תגבור הצוותים במחלקות סגורות ועל ידי פעילויות להפחתת השחיקה בקרב הצוות המטפל, לצד העלאתה של הפיקוח והבקרה על הקשירות. הצוות אשר שוקד על הנושא במשרד הבריאות כוללת נציגי המשרד, נציגי ארגוני מתמודדים ונציגים של הסנגוריה הציבורית. עושה רושם כי חשוב שהיו בוועדה כזו גם נציגים של פסיכולוגים מטפלים, כיון שנראה שעיקר הקושי הוא בהכנסת שיטות טיפול מילוליות, והדרכה והכלה לצוותית במחלקות אלו.

רשם: יחיאל אסולין